

Liite 2

PÄÄTÖSESITYS

Esitetään, että seurantakomitea hyväksyisi Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014–2020 teknisen avun kolmannen erän käyttösunnitelman.

Muutosesitys

Seurantakomitea hyväksynyt edellisen indikatiivisen käyttösuunnitelman muutoksen 16.11.2016

Teknisen avun indikatiivinen, käyttösuunnitelma ohjelmakaudelle 2014-2020, käyttösuunnitelman muutosesitys

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014 - 2020 teknistä apua voi käyttää ohjelman tavoitteiden edistämiseen ja hallinointiin. Teknisestä avusta voidaan rahoittaa mm. ohjelman seuranta, arviointia, tiedotusta, koulutusta ja henkilöstökuluja. Teknistä apua käyttävät maa- ja metsätalousministeriö (jäljempänä MMM), Ruokavirasto, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (jäljempänä ELY-keskukset) sekä kansallinen maaseutuverkosto.

Euroopan komissio on hyväksynyt 12.12.2014 Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014 – 2020. Ohjelman mukaan teknistä apua on käytettävissä yhteensä 70 miljoonaa euroa, joka budjetoidaan valtion talousarvioon jaettavaksi kolmena eränä ohjelmakauden aikana. Tästä 42 % on EU:n maaseuturahaston rahoitusta ja 58 % valtion rahoitusta. Kokonaissummasta varataan yhteensä 10 miljoonaa euroa maaseutuverkoston toimintaan. Ohjelmakautta 2014 -2020 koskevia maksajaviraston maksuja voidaan toteuttaa enintään 31.12.2023 saakka.

Indikatiivista käyttösuunnitelmaa esitetään muutettavaksi taulukon 1 mukaisesti. Muutoksella varmistetaan ohjelman varojen täysimääräinen ja mahdollisimman tehokas käyttö ohjelmakauden 2014-2020 (n+3) viimeisinä vuosina.

Teknisen avun jako maa- ja metsätalousministeriön, Ruokaviraston, ELY-keskusten ja maaseutuverkoston välillä

Ohjelmakausi 2014-2020 (2023) yhteensä

Tekninen apu	euroa/ kausi	htv/ ohjelmakausi
Maa- ja metsätalousministeriö	7 000 000	51
Ruokavirasto	8 000 000	87
ELY-keskukset	45 000 000	784
Maaseutuverkosto	10 000 000	59
Yhteensä	70 000 000	981

Tekninen apu	1. erä	2. erä	3. erä	€/ohjelmakausi
Maa- ja metsätalousministeriö	3 000 000	2 000 000	2 000 000	7 000 000
Ruokavirasto	3 429 000	2 585 000	1 986 000	8 000 000
ELY-keskukset	19 285 000	12 858 000	12 857 000	45 000 000
Maaseutuverkosto	4 286 000	2 557 000	3 157 000	10 000 000
YHTEENSÄ	30 000 000	20 000 000	20 000 000	70 000 000

Taulukko 1. **Muutosesitykset on merkitty punaisella.**

Teknisestä avusta rahoitettaviin palkkauskustannuksiin on käytettävissä **koko ohjelmakaudelle yhteensä korkeintaan 981 henkilötyövuotta**. Vuosittainen tarve määritellään valtion talousarviossa.

1. Maa- ja metsätalousministeriön tekninen apu ja käyttökohteet

Teknisen avun indikatiivinen jako eri käyttökohteiden ja vuosien välillä

Käytön kohde	1. erä	2. erä	3. erä	YHTEENSÄ
Arvioinnit ja selvitykset	1 000 000	800 000	600 000	2 400 000
Seuranta (ml. tilastotiedot, seurantakomitea)	765 000	100 000	135 000	1 000 000
Viestintä	110 000	90 000	65 000	265 000
Palkkauskulut	1 115 000	1 000 000	1 200 000	3 315 000
Muut	10 000	10 000	0	20 000
YHTEENSÄ	3 000 000	2 000 000	2 000 000	7 000 000

Taulukko 2. Aiemmasta indikatiivisesta käyttösuunnitelmasta muuttuneet kululajit punaisella (vain pieniä muutoksia)

Muutosesitys:

MMM:n viestintään varatut 1. ja 2. käyttösuunnitelman varat on jo lähes kokonaan käytetty. Ohjelmakauden viimeisinä vuosina on tarve panostaa ohjelman tuloksista viestimiseen. Aiemmassa indikatiivisessa käyttösuunnitelmassa käyttösuunnitelman 3. erään on varattu muihin kuluihin 15 000 euroa. Tämä esitetään siirrettäväksi viestintään.

Arvioinnit ja selvitykset

Maa- ja metsätalousministeriö laatii Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman arviointisuunnitelman vuosille 2014 – 2023. Arviointisuunnitelma sisältää mm. vaikuttavuusarviointeja ohjelmasta rahoitettavista toimenpiteistä ja toimista.

Ohjelmakauden aikana teetetään useita erillisiä arviointisuunnitelman mukaisia arviointeja sekä ohjelmakauden aikana ilmeneviin tarpeisiin perustuvia erillisselvityksiä mm. ohjelman eri teemoista, toimenpiteistä ja prosesseista. Arvioinnit ja erillisselvitykset voivat liittyä esim. maatalouden ympäristöön, ilmastonmuutokseen, innovaatioihin, eläinten hyvinvointiin, maatalouden rakenteisiin, ruoan tuotantoon, maaseudun sosioekonomiseen kehitykseen, yrityksiin ja palveluihin sekä paikalliseen kehittämiseen. Arvioinneista ja erillisselvityksistä saadaan tietoa siitä, miten ohjelman tavoitteiden edistämässä ja saavuttamisessa on onnistuttu sekä määrällisesti että laadullisesti, mitä laaja-alaisia, mm. aluetaloudellisia vaikutuksia ohjelmalla on ollut sekä miten toimenpiteiden toteuttamista ja toimintatapoja ja -prosesseja voitaisiin edelleen kehittää. Ohjelmakauden lopussa, vuosina 2022 – 2023 laaditaan koko ohjelman ja ohjelmakauden toimet kattava jälkiarviointi. Arvioitsijat valitaan tarjouskilpailun perusteella tai noudattaen MMM:n hankintaohjesäännön mukaisia menettelyjä.

Seuranta (sis. kulut mm. tilastotiedoista ja seurantakomiteasta)

Ostetaan mm. maaseutuindikaattoripalvelun päivitys. Indikaattoritietoja voidaan hyödyntää sekä valtakunnan, alueellisella että paikallistasolla ohjelman seurannan, arvioinnin ja erillisselvitysten ja erilaisten kehittämistoimien tausta-aineistona. Aineistoa voivat käyttää esim. MMM, Ruokavirasto, ELY-keskukset ja Leader-ryhmät sekä ohjelman arvioitsijat. Maaseutuindikaattoripalvelun tuottama aineistoa hyödynnetään ohjelman toimenpiteiden kehittämisessä sekä parannetaan niiden vaikuttavuutta ja tehokkuutta.

Seurantakomitea kokoontuu keskimäärin kaksi kertaa vuodessa vuosina 2014 – 2020 ja arviolta kerran vuodessa vuosina 2021 - 2023. Seurantakomitean kokouskulut, kuten tilavuokrat, kokousmateriaaleista aiheutuvat kulut sekä kahvi- ja ruokatarjoiluista aiheutuvat kulut maksetaan teknisestä avusta. Teknisestä avusta maksetaan myös seurantakomitean kokouksia valmistelevien tai tukevien työryhmien tai muiden kokousten järjestelykustannukset, kuten kokousmateriaalit, tilavuokrat ja kahvitarjoilut. Seurantakomitean kokousten yhteydessä järjestettävät tutustumisretket, ohjelman sisältöä koskevat seminaarit ja muut ohjelman toteutuksen seurantaan koskevat kulut rahoitetaan teknisestä avusta. Seurantakomiteassa järjestöjä ja yhdistyksiä edustaville jäsenille, kunnallisille luottamushenkilöille sekä asiantuntijoille voidaan maksaa korvauksia ansionmenetyksestä, matkakustannuksista ja muista tehtävän hoitamisesta aiheutuneista kustannuksista valtion matkustussäännön mukaisesti.

Viestintä

Hallintoviranomaisena MMM on vastuussa viestinnän kokonaisuudesta, ml. ohjelman viestintästrategiasta ja vuotuisista viestintäsuunnitelmista. Maaseutuverkosto toteuttaa pääosan ohjelman viestintäsuunnitelman toimista. Viestinnän pääkanavana on Maaseutu.fi-sivusto ja muu verkkoviestintä. Viestinnällä tehdään tunnetuksi ohjelman mahdollisuuksia ja tuloksia sekä vahvistetaan maaseutu-toimijoiden yhteistyötä. Lisäksi tuotetaan monipuolisia viestintämateriaaleja niin sähköisessä, painetussa kuin pr-materiaalien muodossa sekä järjestetään tiedotustilaisuuksia ja viestintäkoulutuksia. Viestinnän seurannassa hyödynnetään jatkuvaa mediaseurantaan, teetetään selvityksiä ja ulkopuolisia arviointeja. Lisäksi varaudutaan viestinnän kehittämiseen, seurantaan ja viestintästrategiaan liittyviin kokouskustannuksiin, selvitysten laatimiseen ja asiantuntijapalkkioihin. Teknisestä avusta rahoitetaan hallintoviranomaiselle kuuluvia tiedotus- ja julkistamistoimia, kuten esitteitä, verkkoviestintää ja koulutusta sekä näihin liittyviä käännostöitä (mm. ruotsi, englanti).

Maa- ja metsätalousministeriön henkilöstön palkkauskulut

Maa- ja metsätalousministeriö käyttää teknistä apua vuosittain enintään 7 henkilötyövuoden palkkauksesta aiheutuviin menoihin. Palkkauskuluja käytetään mm. nykyisen ja tulevan ohjelman ohjauksen, arvioinnin ja seurannan, eri toimenpiteiden ja tukimuotojen, maaseudun yritystoiminnan ja muiden elinkeinojen, maatalouden rakennetuen, luonnonhaittakorvausten, maatalouden ympäristökorvausten sekä hyvien käytäntöjen edistämiseen ja viestinnän kehittämiseen. Henkilöstön palkkauskuluihin sisältyvät myös muut palkkauksen sivukulut (mm. työnantajakasutus), matkakulut sekä muut palkattujen henkilöiden tehtävien hoitamisen kannalta syntyvät välttämättömät kulut. Yhden henkilön keskimääräiseksi yhden vuoden palkkauskustannukseksi sivukulut, matkakulut ja muut kulut mukaan lukien arvioidaan 72 000 euroa.

Muut teknisen avun kulut

Teknisen avun määrärahoista varataan rahoitusta mahdollisiin muihin ohjelmakauden 2014-2020 toiminnasta ilmeneviin tarpeisiin.

2. Ruokaviraston tekninen apu ja käyttökohteet

Käytön kohde	1. erä	2. erä	3. erä	YHTEENSÄ
Palkkauskulut (ml. matkat ja koulutus)	959 000	1 790 000	1 930 000	4 679 000
Koulutuskulut	80 000	0	56 000	136 000
Seurantakulut (ml. tietojärjestelmät)	2 250 000	750 000	0	3 000 000
Viestintäkulut	130 000	45 000	0	175 000
Muut teknisen avun kulut	10 000	0	0	10 000
YHTEENSÄ	3 429 000	2 585 000	1 986 000	8 000 000

Taulukko 3. Aiemmasta indikaatiivisesta käyttösuunnitelmasta muuttuneet kululajit punaisella (vain pieniä muutoksia)

Muutosesitys:

Viestinnästä esitetään siirrettäväksi 3. erään aiemmin varatut 20 000 euroa koulutuskuluihin. Vastaavasti muista kuluista siirretään 15 000 euroa palkkauskuluihin. Aikaisempien käyttösuunnitelmaerien varoja viestintään ja muihin kuluihin on vielä käytettävissä.

Ruokaviraston henkilötyövuosikiintiötä lisätään yhteensä 10 henkilötyövuodella, jota voidaan käyttää olemassa olevien varojen puitteissa. Henkilötyövuosikiintiön korotuksella varmistetaan ohjelman täysimääräinen ja mahdollisimman tehokas toteutuminen.

Ruokaviraston henkilöstön palkkauskulut

Teknistä apua varataan ohjelmakaudelle 2014-2020 ohjelman toimeenpanoon liittyviin tehtäviin palkattavien henkilöiden palkkauskuluihin (mm. tukijärjestelmien toimeenpano, koulutus- ja neuvontamateriaalin tuottaminen, koulutusten ja viestinnän toteuttaminen). Tämä kohta sisältää enintään 15 henkilötyövuoden palkkauskulujen lisäksi henkilöstön palkkauskuluihin sisältyvät muut palkkauksen sivukulut (mm. työnantajamaksut), matkakulut sekä muut palkattujen henkilöiden tehtävien hoitamisen kannalta syntyvät välttämättömät kulut. Yhden henkilön keskimääräiseksi yhden vuoden palkkauskustannukseksi sivukulut, matkakulut ja muut kulut mukaan lukien arvioidaan noin 60 000 euroa.

Koulutuskulut

Teknistä apua varataan ohjelman koulutuskuluihin.

Seurantakulut

Teknistä apua varataan ohjelman seurantakuluihin mukaan lukien tietojärjestelmän kehittämisestä aiheutuvat kulut.

Viestintäkulut

Teknistä apua varataan ohjelman tukijärjestelmien toimeenpanoon liittyvään verkkoviestintään sekä esitteisiin, oppaisiin ja niiden lähettämiseen sekä muihin ohjelman viestintäsuunnitelman toimenpiteisiin.

Muut teknisen avun kulut

Teknisen avun määrärahoista varataan rahoitusta luennoitsijamaksuihin, tarvikehankintoihin tai mahdollisiin muihin ohjelmakauden 2014-2020 toiminnasta ilmeneviin tarpeisiin.

3. ELY-keskusten käytössä oleva tekninen apu ja käyttökohteet

Käytön kohde	1. erä	2. erä	3. erä	YHTEENSÄ
ELY- keskusten palkkauskulut (sis. muut käyttökohteet)	18 137 000	12 124 000	11 879 000	42 140 000
ELY-keskusten palkkauskulut	17 800 000	11 898 000	11 657 000	41 355 000
Mahd. muut käyttökohteet	337 000	226 000	222 000	785 000
Reservi	1 148 000	734 000	978 000	2 860 000
YHTEENSÄ	19 285 000	12 858 000	12 857 000	45 000 000

Taulukko 4.

Tekninen apu suunnataan ohjelmaan perustuvan tuen toimeenpanotehtäviä hoitavien henkilöstön palkkoihin ja sosiaalikuluihin (ml. matkakulut) sekä koulutukseen. Näin teknisen avun määrä ELY-keskuksille koostuu ELY-keskusten palkkauskuluista, alueellisista viestintäyhteyskohteista ja mahdollisista muista käyttökohteista (mm. koulutus).

Teknisen avun jaossa ELY-keskuksille on pyritty käyttämään selkeitä ja perusteltuja jakokriteereitä, jotka huomioivat ohjelmarahoituksen suhteellista työmäärää ELY-keskuksissa. Jakokriteereinä on käytetty aluekehystä (+Leader-kehystä), alueen sisäisiä matkoja ja alueen muita erityispiirteitä mm. kaksikielisyys ja valtakunnalliset erikoistumistehtävät.

Yhteensä 2,860 miljoonaa euroa jätetään reserviin. Teknisen avun reservistä jaetaan rahoitusta ELY-keskusten yksilöityihin tarpeisiin Ruokaviraston toimesta osana tulosoajasta. Reservistä on tarkoitus osoittaa rahoitus yhtä ELY-keskusta laajempiin keskitettyihin tehtäviin.

Teknisen avun rahoituksen ja henkilötyövuosien enimmäismäärien jakautuminen vuosina 2014-2023 ELY-keskusten välillä

ELY-keskus	42 140 000 €	Alkuperäinen htv-kiintiö	Uusi htv-kiintiö
Uusimaa	1 926 000	29.00	36.00
Varsinais-Suomi	3 272 000	50.00	56.00
Satakunta	2 405 000	37.00	46.00
Häme	2 211 000	34.00	38.50
Pirkanmaa	2 934 000	45.00	54.00
Kaakkois-Suomi	2 444 000	37.00	37.00
Etelä-Savo	2 313 000	35.00	44.50
Pohjois-Savo	3 051 000	46.00	52.50
Pohjois-Karjala	3 096 000	47.00	47.00
Keski-Suomi	2 969 000	45.00	57.50
Etelä-Pohjanmaa	3 787 000	58.00	64.00
Pohjanmaa	3 054 000	46.00	53.00
Pohjois-Pohjanmaa	4 049 000	61.00	72.00
Kainuu	1 840 000	28.00	29.00
Lappi	2 789 000	42.00	52.00
Reservi	2 860 000	44.00	45.00
Yhteensä	45 000 000	684.00	784.00

Taulukko 5.

Muutosesitys:

Ohjelmakauden alussa ELY-keskusten teknisellä avulla palkattavien henkilötyövuosien enimmäismääräksi määriteltiin yhteensä 684 htv, joista Ruokaviraston erikseen myöntämiin, ennalta odottamattomiin tarpeisiin 44 henkilötyövuotta. Keskimääräiseksi yhden palkattavan henkilön vuotuiseksi palkkauskustannukseksi (ml. ko. henkilön koulutus- ja matkakustannukset) arvioitiin noin 64 000 euroa.

ELY-keskusten teknisen avun henkilötyövuosikiintiö on ollut erittäin niukka, mikä on vaikeuttanut ohjelman myöntö- ja maksutehtävien suorittamista. Samanaikaisesti toimintamenoilla palkattua henkilöstöä on huomattavasti vähennetty ohjelmakauden aikana, mm. eläköitymisten ja säästötoimien seurauksena. Sama trendi näyttäisi jatkuvan edelleen tulevina vuosina. Henkilötyövuosikiintiön vuoksi ELY-keskukset eivät ole pystyneet palkkaamaan uusia henkilöitä teknisellä avulla, vaikka niillä olisi ollut teknisen avun varoja käytettävissä. Tämä johtuu siitä, että teknisellä avulla on palkattu henkilöitä pääasiassa eri vaatavuustason tehtäviin kuin mitä ohjelmakauden alussa arvioitiin. Keskimääräinen henkilötyövuoden kustannus vaihtelee jonkin verran eri ELY-keskuksissa, mutta on yleisesti huomattavasti alhaisempi kuin ohjelmakauden alussa arvioitu 64 000 euroa (ELY-keskusten toteutunut keskiarvo on noin 49 000 euroa, ilman matka- ja koulutuskuluja).

ELY-keskusten koko ohjelmakauden yhteenlaskettua henkilötyövuosikiintiötä esitetään korotettavaksi 640 htv:stä korkeintaan 739 henkilötyövuoteen. Henkilötyövuosikiintiön ELY-keskuskohtainen jako perustuu Ruokaviraston ELY-keskuksille tekemään tarvekartoitukseen, ELY-keskusten keskimääräiseen teknisen avun palkkauskustannukseen sekä tähän mennessä ohjelmakauden aikana käytettyihin henkilötyövuosiin. Edellä mainitun 99 htv:n lisäksi reserviin, jota voidaan käyttää ELY-keskusten ennakoimattomia tarpeita varten, esitetään lisättäväksi 1 henkilötyövuosi. Yhteensä ELY-keskusten koko ohjelmakauden henkilötyövuosikiintiön maksimimäärää korotetaan siis 100 henkilötyövuoden verran. ELY-keskuksille kohdennettuja varoja sen sijaan ei lisätä, vaan henkilöitä voitaisiin palkata kunkin ELY-keskuksen tarpeiden mukaisesti jo myönnettyjen varojen puitteissa. Näin varmistetaan ohjelman mahdollisimman tehokas ja täysimääräinen käyttö vuoden 2023 loppuun mennessä.

ELY-keskus saa käyttää teknistä apua vuosina 2014-2023 enintään taulukossa mainitun htv-määrän pääosin palkkauksesta aiheutuviin menoihin.

4. Maaseutuverkosto

Teknisen avun indikaatiivinen jako eri vuosien ja käyttökohteiden välillä

Käytön kohde	1. erä	2. erä	3. erä	YHTEENSÄ
Palkkauskulut	1 350 000	912 000	912 000	3 174 000
Muut kulut	64 000	31 000	31 000	126 000
Rakenteet yhteensä	1 414 000	943 000	943 000	3 300 000
Viestintä	1 422 000	389 000	889 000	2 700 000
Koulutukset	1 100 000	600 000	700 000	2 400 000
Hyvät käytännöt ja verkostot	350 000	625 000	625 000	1 600 000
Toimintasuunnitelma yhteensä	2 872 000	1 614 000	2 214 000	6 700 000
Yhteensä	4 286 000	2 557 000	3 157 000	10 000 000

Taulukko 6. Seurantakomitean 16.11.2016 hyväksymä indikaatiivinen käyttösuunnitelma

Käytön kohde	1. erä	2. erä	3. erä	YHTEENSÄ
Palkkauskulut	1 350 000	912 000	1 909 000	4 171 000
Muut kulut	64 000	31 000	0	95 000
Rakenteet yhteensä	1 414 000	943 000	1 909 000	4 266 000
Viestintä	1 422 000	389 000	323 000	2 134 000
Koulutukset	1 100 000	600 000	300 000	2 000 000
Hyvät käytännöt ja verkostot	350 000	625 000	625 000	1 600 000
Toimintasuunnitelma yhteensä	2 872 000	1 614 000	1 248 000	5 734 000
Yhteensä	4 286 000	2 557 000	3 157 000	10 000 000

Taulukko 7. Muutosesitys. Muutoksessa vähennykset punaisella ja lisäykset vihreällä.

Maaseutuverkoston kulut	Euroa	Prosenttia
Maaseutuverkoston toimintaa varten tarvittavat rakenteet	4 266 000	43
Maaseutuverkoston toimintasuunnitelman laatiminen ja täytäntöönpano	5 734 000	57
Yhteensä	10 000 000	100

Muutosesitys:

Maaseutuverkoston rahoituksessa esitetään lisättäväksi yhteensä 997 000 euroa verkoston henkilöstön palkkauskuluihin. Muutos on tehty verkostopalvelut-yksikön palkka- ja toimintakulujen riittävyyden turvaamiseksi ohjelmakauden loppuun siirtymäkausi huomioiden. Henkilötyövuosikiintiötä ei ole tarpeen nostaa. Vastaavasti varoja vähennetään viestintä- ja koulutusosioista, koska käyttösuunnitelman erissä 1. ja 2. on näissä kululajeissa vielä käyttämättömiä varoja.

Maaseutuverkoston kulut jaetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1305/2013, artiklan 54.3 mukaisesti maaseutuverkoston toimintaa varten tarvittaviin rakenteisiin ja toimintasuunnitelman laatimiseen ja täytäntöönpanoon. Maaseutuverkoston toimintaa varten tarvittaviin rakenteisiin sisältyvät kaikki verkostopalvelut -yksikön henkilöstöön liittyvät kulut, kuten palkkaus- ja sivukulut sekä matkakulut ja henkilöstön koulutukseen liittyvät kulut koko ohjelmakauden ajan sekä muut Ruokavirastossa sijaitsevan verkostopalvelut -yksikön kulut.

Toimintasuunnitelman kustannuksiin sisältyy laajan maaseutuverkoston tuottamat palvelut, esim. viestintään, koulutustilaisuuksiin, hyvien käytäntöihin ja verkostoihin liittyvät kulut.

Maaseutuverkostossa voidaan käyttää teknistä apua vuosittain enintään 8 henkilötyövuoden palkkauksesta aiheutuviin menoihin. Maaseutuverkoston toiminnan kuvaus ja varojen jakautuminen eri käyttökohteisiin määritellään maaseutuverkoston ohjelmakauden 2014 – 2020 toimintasuunnitelmassa sekä vuosittaisissa toimintasuunnitelmissa. Maaseutuverkoston ohjausryhmä käsittelee ja hyväksyy toimintasuunnitelmat. Maaseutuverkoston teknisen avun indikatiivinen jako vuosille 2014-2020 on hyväksytty maaseutuverkoston ohjausryhmän kokouksessa 18.12.2014. **Tämä muutosesitys on käsitelty maaseutuverkoston ohjausryhmän kokouksessa 11.10.2019.**

Teknisen avun kolmannen erän käyttösuunnitelma

Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman 2014-2020 teknistä apua voi käyttää ohjelman tavoitteiden edistämiseen ja hallintoihin. Teknisestä avusta voidaan rahoittaa mm. ohjelman seuranta, arviointia, tiedotusta ja koulutusta sekä henkilöstökuluja. Teknistä apua käyttävät maa- ja metsätalousministeriö (jäljempänä MMM), Ruokavirasto (aikaisemmin Maaseutuvirasto), elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (jäljempänä ELY-keskukset) sekä kansallinen maaseutuverkosto. Kansallista maaseutuverkostoa hallinnoi Ruokavirastossa sijaitseva verkostopalveluyksikkö. Euroopan komissio hyväksyi 12.12.2014 Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman 2014-2020.

Teknistä apua on käytettävissä koko ohjelmakaudella yhteensä 70 miljoonaa euroa, joka budjetoidaan valtion talousarvioon jaettavaksi kolmena eränä ohjelmakauden aikana. Teknisen avun kolmannen erän (yhteensä 20 miljoonaa euroa) jako teknistä apua käyttävien organisaatioiden (jäljempänä toimijoiden) välillä sekä eri käyttökohteisiin tehdään vuodesta 2019 alkaen tämän käyttösuunnitelman mukaisesti.

Valtuus osoitetaan MMM:n päätöksellä valtioneuvoston ja/tai raha-asiainvaliokunnan käsittelyn jälkeen seurantakomitean hyväksymän käyttösuunnitelman mukaisesti kullekin toimijalle. Päätökseen kirjataan ehto siitä, että Ruokavirastolla on oikeus kunkin toimijan hakemuksesta tehdä tekninen sidontapäätös sen jälkeen, kun MMM on vahvistanut seurantakomitean hyväksymän käyttösuunnitelman. MMM vahvistaa käyttösuunnitelman, joka osoittaa teknisen avun käyttötarkoitukset. Ruokavirasto tekee Hyrrässä valtuuden tekniset sidontapäätökset kunkin toimijan hakemuksen mukaisesti. Tämä on talousarviossa osoitetun valtuuden tekninen sidontapäätös. Teknistä apua toteutavia maksajaviraston maksuja voidaan toteuttaa enintään 31.12.2023 saakka.

Teknisen avun kolmannen erän jako maa- ja metsätalousministeriön, Ruokaviraston, ELY-keskusten ja maaseutuverkoston välillä

Tekninen apu	euroa	Alkuperäinen htv-kehys	Uusi htv-esitys
Maa- ja metsätalousministeriö	2 000 000	11	11
Ruokavirasto	1 986 000	19	29
ELY-keskukset	11 879 000	177	276
Reservi	978 000	18	19
Maaseutuverkosto	3 157 000	13	13
YHTEENSÄ	20 000 000	238	348

Taulukko 1.

Ohjelmakauden 2014-2020 teknistä apua **voidaan käyttää enintään 981 henkilötyövuotta** vastaavan henkilöstön palkkaamiseen Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014-2020 (n+3) toimeenpanoa varten, josta arvioidaan toteutuvan teknisen avun kolmannen erän määrärahan kautta enintään **348 henkilötyövuotta (htv)**. Aiemmat htv-määrät olivat 369 (erässä 1) ja 264 (erässä 2). Vuosittainen tarve määritellään valtion talousarviossa käytettävissä olevaan määrärahaan sidottuna ohjelmakauden 2014-2020 kokonaismäärän puitteissa.

Maa- ja metsätalousministeriö

Teknisen avun jako eri käyttökohteiden välillä

Käytön kohde	3. erä
Arvioinnit ja selvitykset	600 000
Seuranta (ml. tilastotiedot, seurantakomitea)	135 000
Viestintä	65 000
Palkkauskulut	1 200 000
Muut	0
YHTEENSÄ	2 000 000

Taulukko 2.

Arvioinnit ja selvitykset

Maa- ja metsätalousministeriö on laatinut Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman arviointisuunnitelman vuosille 2014–2023 sekä arvioinnin toteuttamissuunnitelman, jota päivitetään tarvittaessa. Ohjelmakauden aikana teetetään useita erillisiä arviointisuunnitelman mukaisia arviointeja. Näiden lisäksi teetetään ohjelmakauden aikana ilmeneviin tarpeisiin perustuvia erillisselvityksiä. Arvioinnit ja selvitykset voivat liittyä mm. ohjelman eri teemoihin, toimenpiteisiin ja prosesseihin sekä näiden vaikutuksiin. Arvioinneista ja selvityksistä saadaan tietoa siitä, miten ohjelman tavoitteiden edistämiseksi ja saavuttamiseksi on onnistuttu sekä määrällisesti että laadullisesti, millaisia laaja-alaisia, mm. aluetaloudellisia vaikutuksia ohjelmalla on ollut sekä miten toimenpiteiden toteuttamista ja toimintatapoja ja -prosesseja voitaisiin edelleen kehittää.

Vuosina 2020 - 2023 toteutetaan pääasiassa ohjelman tuloksiin sekä tulevan rahoituskauden 2021-2027 CAP-suunnitelman valmistelun tarpeisiin liittyviä arviointeja. Lisäksi suoritetaan loppuun käynnissä olevat arvioinnit, joita hyödynnetään myös ohjelman vuosikertomuksissa. Tähän sisältyy mm. ohjelman jälkiarviointi, joka voidaan toteuttaa kokonaisuutena tai osissa. Tarpeen mukaan voidaan toteuttaa myös muita arviointeja ja erillisselvityksiä. Arvioitsijat valitaan tarjouskilpailun perusteella tai noudattaen MMM:n hankintaohjesäännön mukaisia menettelyjä. Arvioinnit ja erillisselvitykset voidaan myös teettää julkishallinnon sisäisenä työnä asiantuntijoilla, jotka ovat riippumattomia ohjelman toimeenpanosta vastaavista viranomaisista.

Ohjelman arviointia varten perustettu ohjausryhmä valmistelee ja ohjaa arviointeja koko ohjelma-kauden ajan. Ohjausryhmän ja sen alaisten yksittäisiä arviointeja koskevien ohjausryhmien kokouskulut, kuten tilavuokrat, kokousmateriaaleista aiheutuvat kulut sekä kahvi- ja ruokatarjoiluista aiheutuvat kulut maksetaan arvioinnin teknisestä avusta.

Seuranta (sis. kulut mm. tilastotiedoista ja seurantakomiteasta)

Tilastokeskukselta ostetun maaseutuindikaattoripalvelun päivitys tehdään vuosittain koko ohjelma-kauden 2014-2020(2023) ajan. Indikaattoripalvelusta saatavia tietoja voidaan hyödyntää sekä valtakunnan, alueellisella että paikallistasolla ohjelman seurannan, arvioinnin ja erillisselvitysten sekä erilaisten kehittämistoimien tausta-aineistona. Aineistoa voivat käyttää esim. MMM, Ruokavirasto, ELY-keskukset ja Leader-ryhmät sekä ohjelman arvioitsijat. Maaseutuindikaattoripalvelun tuottama aineistoa hyödynnetään ohjelman toimenpiteiden kehittämisessä sekä parannetaan niiden vaikuttavuutta ja tehokkuutta. Tarvittaessa hankitaan myös muuta seurannassa hyödynnettävää aineistoa. Maaseutuindikaattoripalvelu päivitetään rahoituskauden 2021-2027 tarpeita vastaavaksi. Lisäksi varaudutaan rahoituskauden viimeisten raporttien ja loppuraportin edellyttämiin lisätarpeisiin.

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman seurantakomitea kokoontuu keskimäärin kaksi kertaa vuodessa vuosina 2014 – 2020 ja arviolta kerran vuodessa vuosina 2021 - 2023. Seurantakomitean kokouksiin liittyvät kulut maksetaan teknisestä avusta.

Viestintä

Maa- ja metsätalousministeriön teknisestä avusta rahoitetaan hallintoviranomaiselle kuuluvia ohjelmakauden 2014-2020 tiedotus- ja julkistamistoimia, kuten esitteitä, verkkoviestintää ja koulutusta sekä näihin liittyviä käännostöitä (mm. ruotsi, englantia). Hallintoviranomaisena MMM on vastuussa viestinnän kokonaisuudesta, ml. ohjelman viestintästrategia ja vuotuiset viestintäsuunnitelmat. Viestinnän seurannassa hyödynnetään jatkuvaa mediaseurantaa, teetetään selvityksiä ja ulkopuolisia arviointeja. Lisäksi varaudutaan viestinnän kehittämiseen, seurantaan ja viestintästrategiaan liittyviin kokouskustannuksiin, selvitysten laatimiseen ja asiantuntijapalkkioihin. Maaseutuverkoston palvelut toteuttaa pääosan ohjelman viestintäsuunnitelman toimista (ks. myös Ruokaviraston ja Maaseutuverkoston tekninen apu viestintään). Viestinnän pääkanavana on Maaseutu.fi-sivusto ja muu verkkoviestintä. Viestinnällä tehdään tunnetuksi ohjelman mahdollisuuksia ja tuloksia sekä vahvistetaan maaseututoimijoiden yhteistyötä. Ohjelmasta tuotetaan monipuolisia viestintämateriaaleja niin sähköisessä, painetussa kuin pr-materiaalien muodossa sekä järjestetään mediatilaisuuksia ja viestintäkoulutuksia.

Koska ohjelmakausi on pian päättymässä, painopiste on siirtynyt erityisesti ohjelman tulosten ja vaikutusten esiintuomiseen. Lisäksi valmistaudutaan tulevan rahoituskauden viestintään. Viestinnässä panostetaan ohjeiden selkeyteen ja käyttökelpoisuuteen. Visuaalista viestintämateriaalia tuotetaan lisää ja materiaaleja kohdennetaan koko ajan paremmin erilaisille kohderyhmille.

Maa- ja metsätalousministeriön henkilöstön palkkauskulut

Maa- ja metsätalousministeriö käyttää teknistä apua vuosittain enintään 7 henkilötyövuoden palkkauksesta aiheutuviin menoihin. Palkkauskuluja käytetään mm. nykyisen ja tulevan ohjelman ohjauksen, arvioinnin ja seurannan, eri toimenpiteiden ja tukimuotojen, maaseudun yritystoiminnan ja muiden elinkeinojen, maatalouden rakennetuen, luonnonhaittakorvausten, maatalouden ympäristökorvausten sekä hyvien käytäntöjen edistämiseen ja viestinnän kehittämiseen. Henkilöstön palkkauskuluihin sisältyvät myös muut palkkauksen sivukulut (mm. työnantajamaksut), matkakulut sekä muut palkattujen henkilöiden tehtävien hoitamisen kannalta syntyvät välttämättömät kulut.

Yhden henkilön keskimääräiseksi yhden vuoden palkkauskustannukseksi sivukulut, matkakulut ja muut kulut mukaan lukien arvioidaan 72 000 euroa.

Muut teknisen avun kulut

Teknisen avun määrärahoista on varattu 1. ja 2. erän käyttösuunnitelmissa rahoitusta mahdollisiin muihin ohjelmakauden 2014-2020 toiminnasta ilmeneviin, ennakoimattomiin tarpeisiin. 3. erän käyttösuunnitelmaan ei vastaavaa varausta ole tarpeen tehdä.

Ruokavirasto

Teknisen avun jako eri käyttökohteiden välillä

Käytön kohde	3. erä
Palkkauskulut	1 930 000
Koulutuskulut	56 000
Seurantakulut	0
Viestintäkulut	0
Muut kulut	0
YHTEENSÄ	1 986 000

Taulukko 3.

Ruokaviraston henkilöstön palkkauskulut

Teknistä apua varataan ohjelmakaudelle 2014-2020 ohjelman toimeenpanoon sekä tulevan ohjelmakauden valmisteluun liittyviin tehtäviin palkattavien henkilöiden palkkauskuluihin (mm. tukijärjestelmien toimeenpano, koulutus- ja neuvontamateriaalin tuottaminen, koulutusten ja viestinnän toteuttaminen). **Ruokavirasto käyttää vuosittain enintään 15 henkilötyövuoden palkkauksesta aiheutuviin menoihin.** Henkilöstön palkkauskuluihin sisältyvät myös muut palkkauksen sivukulut (mm. työnantajamaksut), matkakulut sekä muut palkattujen henkilöiden tehtävien hoitamisen kannalta syntyvät välttämättömät kulut. Yhden henkilön keskimääräiseksi yhden vuoden palkkauskustannukseksi sivukulut, matkakulut ja muut kulut mukaan lukien arvioidaan noin 60 000 euroa.

Koulutuskulut

Teknistä apua varataan ohjelman koulutuskuluihin käyttösuunnitelman kolmannessa erässä koska vuosien 2020-2023 aikana koulutustapahtumia on monissa eri tukimuodoissa liittyen meneillään olevaan ja tulevaan ohjelmakauteen. Koulutukset hoidetaan enimmäkseen kuitenkin videoteitse.

Seuranta (sis. kulut mm. kehittämiseen)

Kolmannessa erässä teknistä apua ei enää varata ohjelman seurantakuluihin mukaan lukien Hyrrätietojärjestelmän kehittämisestä aiheutuneet kulut.

Viestintä

Kolmannessa erässä teknistä apua ei varata enää viestintään, koska teknisen avun toisen käyttösuunnitelmaerän viestinnän varoja on vielä käyttämättä.

Muut teknisen avun kulut

Kolmannessa erässä teknistä apua ei ole tarpeen varata muihin kuluihin.

ELY-keskukset

Käytön kohde	3. erä
Palkkauskulut	11 657 000
Muut käyttökohteet	222 000
Palkkauskulut + muut käyttökohteet yhteensä	11 879 000
Reservi	978 000
YHTEENSÄ	12 857 000

Taulukko 4.

Tekninen apu kohdennetaan ELY-keskuksissa ohjelman toimeenpanotehtäviä hoitavien henkilöiden palkkauskuluihin (mm. tukijärjestelmien toimeenpano, koulutus- ja viestintämateriaalin tuottaminen, koulutusten ja viestinnän toteuttaminen). Palkkauskuluihin sisältyvät myös muut palkkauksen sivukulut (mm. työnantajamaksut), matkakulut sekä muut tehtävien hoitamisesta syntyvät välttämättömät kulut. Teknisen avun määrä ELY-keskuksille koostuu ELY-keskusten palkkauskuluista ja mahdollisista muista käyttökohteista (mm. koulutus, viestintä, arviointi). **Käyttösuunnitelman kolmannen erän kaikkien ELY-keskuksien yhteishenkilötyövuosimääräksi arvioidaan 276, jonka lisäksi reservin osuutena on mahdollista osoittaa 19 henkilötyövuotta ELY-keskuksille käytettäväksi osana tulosohjausta. Yhteensä ELY-keskuksissa on käytössään 295 henkilötyövuotta käyttösuunnitelman kolmannessa erässä.**

Teknisen avun jaossa ELY-keskuksille on käytetty mahdollisimman selkeitä ja perusteltuja jakokriteereitä, jotka huomioivat ohjelmarahoituksen suhteellista työmäärää ELY-keskuksissa. Jakokriteereinä on käytetty aluekehystä (mukaan lukien Leader-kehys), alueen sisäisiä matkoja ja alueen muita erityispiirteitä mm. kaksikielisyys ja valtakunnalliset erikoistumistehtävät.

Taulukko 5. Rahoituksen ja henkilötyövuosien jakautuminen ELY-keskuksittain

ELY-keskus	Palkkauskulut	Muut kulut	Htv (alkuperäinen kehys)	Uusi htv-esitys
Uusimaa	533 000	9 600	8	15,00
Varsinais-Suomi	905 000	16 800	14	20,00
Satakunta	665 000	12 800	10	19,00
Häme	612 000	11 300	9	13,50
Pirkanmaa	811 000	16 500	12	21,00
Kaakkois-Suomi	676 000	13 500	10	10,00
Etelä-Savo	640 000	12 500	10	19,50
Pohjois-Savo	844 000	15 600	13	19,50
Pohjois-Karjala	857 000	15 200	13	13,00
Keski-Suomi	821 000	16 300	12	24,50
Etelä-Pohjanmaa	1 048 000	18 700	16	22,00
Pohjanmaa	845 000	16 600	13	20,00
Pohjois-Pohjanmaa	1 119 000	21 600	17	28,00
Kainuu	509 000	10 300	8	9,00
Lappi	772 000	14 700	12	22,00
YHTEENSÄ (ilman reserviä)	11 657 000	222 000	177	276,00
Reservi	978 000		18	19,00
KAIKKI YHTEENSÄ	12 857 000	222 000	195	295,00

Maaseutuverkosto

Käytön kohde	3. erä
Palkkauskulut	1 909 000
Muut kulut	0
Rakenteet, yhteensä	1 909 000
Viestintä	323 000
Koulutukset	300 000
Hyvät käytännöt ja verkostot	625 000
Toimintasuunnitelma, yhteensä	1 248 000
YHTEENSÄ (Rakenteet ja toimintasuunnitelma)	3 157 000

Taulukko 6.

Maaseutuverkoston kulut jaetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1305/2013, artiklan 54.3 mukaisesti maaseutuverkoston toimintaa varten tarvittaviin rakenteisiin ja toimintasuunnitelman laatimiseen ja täytäntöönpanoon. Maaseutuverkoston toimintaa varten tarvittaviin rakenteisiin sisältyvät kaikki verkostopalvelut-yksikön henkilöstöön liittyvät kulut, kuten palkkaus- ja sivukulut sekä matkakulut ja henkilöstön koulutukseen liittyvät kulut koko ohjelma-kauden ajan sekä muut Ruokavirastossa sijaitsevan verkostopalvelut-yksikön kulut.

Toimintasuunnitelman kustannuksiin sisältyy laajan maaseutuverkoston tuottamat palvelut esim. viestintään, koulutustilaisuuksiin, hyviin käytäntöihin ja verkostoihin liittyvät kulut. Maaseutuverkoston kuluista maksetaan tarvittaessa matkakulukorvaukset verkostopalvelut-yksikön koordinoimissa tapahtumissa työskenteleville luennoitsijoille sekä maaseutuverkoston ohjaus- ja työryhmäjäsenille erillisen ohjeistuksen mukaan.

Viestintään liittyviä kuluja ovat mm. ohjelman lanseerauskampanja, teemavuoden markkinointi, esitteet ja julkaisut, lehti-ilmoitukset, liitelehdet, maaseutu.fi, markkinointimateriaalit, messut, muut painotuotteet, muut sähköiset kanavat, oppaat, televisio ja radio, tiedotuskyltit, valokuvat, videot ja yleinen viestintä.

Koulutukseen liittyviä kuluja ovat mm. tilavuokrat, kahvitarjoilut, luennoitsijapalkkiot ja koulutusmateriaalikulut. Koulutuskulut sisältyvät mm. seuraaviin koulutuskokonaisuuksiin; viranomaisten hallinnonalat ja muiden toimijoiden koulutus, koordinointi- ja valtakunnalliset hankkeet, koulutuksen palvelupaketit, Neuvo2020-koulutus, elinkeinojen kehittäminen, yhteisöllinen kehittäminen, rakennetukien koulutus, EIP-koulutukset, neuvottelupäivät, hanketoimijoiden koulutukset, kv-koulutukset, Leader-koulutukset, viestinnän koulutukset sekä muut koulutustapahtumat.

Hyviin käytäntöihin ja verkostoihin liittyviä kuluja ovat mm. innovaatioleirit, innovaatiokumppanuusverkot, hanketreffit, verkosto- ja hanketapaamiset, ajankohtaispäivät, gaalat, palvelupaketit, kv-työn tapahtumat, Pohjoismaa-Baltia maaseutuverkostotoiminta, ohjausryhmätoiminta, työryhmätoiminta ympäristö, työryhmätoiminta yrittäjyys ja elinkeinot, työryhmätoiminta nuoret, työryhmätoiminta innovaatio sekä muut hyvät käytännöt ja verkostotapahtumat.

Maaseutuverkostossa voidaan käyttää teknistä apua vuosittain enintään 8 henkilötyövuoden palkkauksesta aiheutuviin menoihin. Maaseutuverkoston toiminnan kuvaus ja varojen jakautuminen eri käyttökohteisiin määritellään maaseutuverkoston ohjelmakauden 2014-2020 toimintasuunnitelmassa sekä vuosittaisissa toimintasuunnitelmissa. Maaseutuverkoston ohjausryhmä käsittelee ja hyväksyy toimintasuunnitelmat. Maaseutuverkoston teknisen avun kolmannen erän jako on käsitelty maaseutuverkoston ohjausryhmän kokouksessa 11.10.2019. Maaseutuverkoston teknisen avun vuosien 2014-2020 kokonaismäärä ei muutu.